

STICHTING PRENTBRIEFKAARTENARCHIEF MOKUM EN MEDIENE

Globaal Beleidsplan 2022-2024

1. Inleiding

De Stichting Prentbriefkaartenarchief Mokum en Mediene (PBKA) is een culturele instelling opgericht in 2006 en heeft de (culturele) ANBI-status van de Belastingdienst.

De Stichting stelt zich onder meer tot doel:

- a. het bijeenbrengen van Joodse prentbriefkaarten, foto's en andere archivalia met Joods thema en het behouden van deze objecten als onderdeel van Nederlands cultureel erfgoed;
- b. het doen van onderzoek naar en verzamelen van informatie over de achtergrond van het verzamelgebied, het uitdragen van kennis hierover aan een geïnteresseerd publiek en het uitwisselen van informatie over het onderwerp met onderzoekers, archivariissen en andere belanghebbenden en geïnteresseerden.

In het kader van deze doelstellingen verzamelt, registreert en beheert de Stichting PBKA Joodse archivalia. De kernverzameling bestaat uit ca. 800 vaak zeldzame prentbriefkaarten uit Nederland, en uit het buitenland, en overig materiaal bestaande uit honderden foto's (meestal in digitale vorm), liturgieën, boeken, literatuuroverzichten en ander verzamelwaardig materiaal met betrekking tot het Joodse thema. Gemeenschappelijk kenmerk van de verzameling is dat in hoofdzaak gaat om 'plat' materiaal. De focus is op het Nederlandse verzamelgebied.

Het materiaal buiten de prentbriefkaarten is vooral bedoeld als referentiemateriaal, dat wil zeggen om onderzoek te doen naar de historische achtergrond van de verzameling ten behoeve van publicatie, tentoonstellingen en het vullen van de website, en voor de acquisitie van interessante prentbriefkaarten.

Verder stelt de Stichting zich ten doel locaties in Nederland in kaart te brengen die op een of andere wijze een relatie hebben met het Jodendom en de Joodse gemeenschap, bijvoorbeeld ten aanzien van cultuur, religie, bekende personages, sociaal-culturele instellingen en handel en nijverheid. Concreet kan men hierbij denken aan afbeeldingen van synagogen, Joodse begraafplaatsen, rabbijnen, voorzangers, vooraanstaande Joodse personen, Joodse buurten en straten, ziekenhuizen, weeshuizen en gezondheidskolonies, standwerkers, marskramers, winkeliers en fabrikanten.

Het archief

Het archiefmateriaal bestaat vooral uit papier materialen als natuurlijke drager van de kernverzameling. Het ondersteunend materiaal is meestal ook in papieren vorm aanwezig. Daarnaast legt de Stichting zich toe op het digitaliseren van de prentbriefkaarten-collectie. Het grootste deel van de collectie is in JPEG-formaat in hoge resolutie gedigitaliseerd. Alle nieuwe verzamelmaterialen worden bij binnenkomst geregistreerd en ingescand op JPEG-formaat. De collectie prentbriefkaarten is wel geïnventariseerd, maar de collectiebeschrijvingen zijn zeer summier. Er zijn enkele niet complete literatuuroverzichten en een niet compleet overzicht van de verzamelde boekwerken.

Missie

De Stichting heeft de volgende missie:

Het ontsluiten van beeld- en ander historisch materiaal met betrekking tot het Nederlandse Jodendom aan een breed publiek en het realiseren van samenwerkingsvormen met andere geïnteresseerden.

Dit probeert zij te realiseren door:

- het uitbreiden en op verantwoorde wijze conserveren van de aanwezige collectie;
- het ordenen en beschrijven van de collectie en ondersteunende materialen (boeken, overige archiefstukken);
- het ontsluiten en toegankelijk maken van het te ordenen archief voor onderzoekers en andere geïnteresseerden door middel van digitalisering, een website en andere vormen van publicatie (bijv. tentoonstellingen);
- het zoeken van samenwerkingsverbanden met vriendenkringen van synagogen en (streek)archieven met interesse voor de geschiedenis van het Jodendom in de betreffende streek of het betreffende aandachtsgebied (bijvoorbeeld gravenbeheer, genealogie).

Een belangrijke drijfveer hierbij is het levend houden van de nagedachtenis aan het in de Tweede Wereldoorlog grotendeels vernietigde Nederlandse Jodendom.

2. Voornemens 2022-2024

De Stichting heeft in 2019 een begin gemaakt met een nieuwe website prentbriefkaarten.org. De URL prentbriefkaartenarchief.nl linkt door naar voornoemde website. Dit was nodig omdat de oude HTML-georiënteerde website en het gebruikte CMS sterk verouderd waren. De huidige website oogt ook een stuk frisser en moderner en is eenvoudiger bij te houden. Het bestaande materiaal is inmiddels overgeheveld naar de nieuwe omgeving.

Verder zal de Stichting zich het huidige en komende drie jaren blijven richten op het verwerven van nieuwe prentbriefkaarten. Het aantal geschikte te verwerven prentbriefkaarten is de laatste jaren echter fors gedaald. Dit heeft mede te maken met de moeilijke toegang tot referentiemateriaal bij andere prentbriefkaartarchieven en het dalende geschikte aanbod via internet en beurzen (onder andere door Corona). Het bestuur heeft dan ook besloten de initiatieven op een laag pitje te zetten en zich te richten op het op termijn onderbrengen van de privé-verzameling van de Vz, bestaande uit veelal kostbare kaarten in de Stichting. Daartoe zal de Vz een extra jaarlijkse bijdrage leveren om de overdracht te financieren.

Ook zal naar mogelijkheden gezocht worden om andere Joodse doelen van schenkingen te voorzien. Dit is bijvoorbeeld het geval geweest met hulp aan Oekraïense Joden i.v.m. de oorlog met de Russische Federatie.

Geactualiseerd: juni 2022